GAZETA KRAKOWSKA

Nro 69.

z KRAKOWA dnia 29 SIERPNIA 1827 ROKU we SRODĘ.

Z Warszawy d. 22 Sierpnia.

Rada Królewskiego Uniwersytetu.

Podaiąc do wiadomości, iż zapis JJPP. Uczniów Uniwersytetu na rok przyszły szkolny 182$\frac{7}{8}$ poczynaiący się z dniem 1szym Września r. b. ukończy się z dniem 15 t. m. a zaraz dnia następnego Kursa w Uniwersytecie rozpoczęte zostaną, ogłasza przytem wydane przez Kommissyią Rządową Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego pod dniem 27 Czerwca r. b. Numero $\frac{793}{142}$ i $\frac{4666}{8097}$ dwa następuiące rozporządzenia:

I.

Względem opłaty wpisowey.

1. Uczniowie Uniwersytetu dzielą się co do opłaty wpisowey:

a) Na opłacaiących rocznie zł: Pol: 100.

b) Na opłacaiących rocznie zł: Pol: 25.

c) Na uwolnionych od opłaty.

2. Zł: Pol: 25 obowiązany iest złożyć corocznie każdy składaiący świadectwo ubóstwa, według poniżey przepisanych formalności.

3. Uwolnieni są zupełnie od opłaty Stypendyści Kandydaci do stanu nauczycielskiego ze zgromadzenia XX. Piiarów, Kollaboratorowie lub Nauczyciele szkół publicznych, Lekarze woyskowi i Magistrowie chcący dłużey do Uniwersytetu uczęszczać, tudzież synowie Professorów i Nauczycielów. Ci wszyscy iednak, ażeby do takowego zupełnego dobrodzieystwa, przypuszczonemi bydź mogli, obowiązanemi są złożyć świadectwa odbytych z celuiącym postępem nauk.

4. Swiadectwo niemożności opłaty wydawane bydź powinny na mocy protokòlarnego zeznania dwòch osiadłych obywateli, na mieyscu urodzenia lub pobytu familii ucznia, zaręczaiących pod odpowiedzialnością niemożność złożenia opłaty zł: Pol: 100.

Zeznania takowe mieszkaiących na wsi czynione będą przed Wóytem Gminy i potwierdzone przez Kommissarza Delegowanego do Obwodu; mieszkaiących w miastach Woiewódzkich, Powiatowych i innych, przed Prezydentem lub Burmistrzem mieyscowym, a potwierdzone przez Kommissarza Delegowanego do Obwodu lub przez Kommissyią Woiewódzką; mieszkaiących w Warszawie przed Kommissarzem właściwego Cyrkułu, potwierdzone przez Urząd Municypalny.

Władze poświadczaiące zeznania protokòlarne, za rzetelność onych są odpowiedzialne.

Uczniowie z zagranicy przybywaiący, którzy dla niewiadomości, powyższego świadectwa złożyć nie będą mogli, mogą od Rady Uniwersytetu, za uznaniem teyże zyskać uwolnienie od trzech części opłaty.

5. Wszelkie powyższe świadectwa nie mogą bydź wydawane na imie samych uczniów, lecz na imie ich rodziców, krewnych lub opiekunów, wyiąwszy, gdyby młodzieniec sam sobą zarządzał.

6. Świadectwa te wydawane będą bez stępla.

7. Świadectwa niemożności opłaty od Władz Administracyynych, składać winni wszyscy od daty ninieyszey po raz pierwszy do Uniwersytetu przybywaiący. Na dalsze zaś lata ich uczęszczania, Rada Uniwersytetu na mocy powyższych świadectw, według rapportów Inspektora Jeneralnego i Dziekanów potwierdzać będzie uwolnienia dla tych, którzy tylko zł: Pol: 25 opłacać będą obowiązani.

Potwierdzenia takowego nie uzyskaią i całą opłatę zł: Pol: 100 na dalsze lata wnosić muszą:

a) Ci, którzy, wyiąwszy przyczynę słabości, rok zapisu utracą.

b) Którzy się okażą nieregularnemi lub nie okażą należnych co rok postępów, albo w sprawowaniu się ściągną na siebie naganę.

c) Ci, o których się Zwierzchność Uniwersytecka przekona, iż żyią nad stan składaiących świadectwo ubóstwa, i że w wydatkach swoich nie są oszczędni.

Artykuł ten ściąga się równie do tych, którzy według artykułu trzeciego, całkowicie od opłaty są wolni.

8. Uczniowie w czasie ogłoszenia niniejszego w Uniwersytecie będący, chociaż iuż świadectwa ubóstwa złożyli, obowiązani są na rok następuiący złożyć takowe według niniejszych przepisów wraz z opłatą roczną zł: Pol: 25.

II.

Względem kwalifikacyy Uczniów zapisuiących się na Farmacyią, tudzież do oddziału Budownictwa i Miernictwa.

1. Odtąd maiący zamiar poświęcić się Budownictwu i Miernictwu, zapisywani będą do tego oddziału, gdy złożą świadectwo kwalifikacyyne, potwierdzone przez Towarzystwo Elementarne.

2. Zamyślaiący sposobić się na Farmaceutów, obowiązani będą odbyć tentament w Towarzystwie Elementarnem z ukończoney Klassy 4tey. Od powyższego tentaminu nie będą i ci wolnemi, którzyby mieli świadectwo nawet z klassy 5tey.

Do tych przeto ustaw JJPP. Uczniowie i zamierzaiący zostać niemi, ściśle stosować się odtąd są obowiązani.

Każdy zamyślaiący bydź zapisanym w poczet Uczniów Królewskiego Uniwersytetu, obrawszy sobie stałe mieszkanie, maiąc świadectwo kwalifikacyyne, potwierdzone przez Towarzystwo Elementarne, naprzód zapisuie się u Inspektora Jeneralnego, następnie u Dziekana Wydziału właściwego, a od tego uda się do Kancellaryi Uniwersyteckiey, gdzie uiściwszy się z opłaty powyżey opisaney, po złożeniu świadectwa szkólnego, zapisze się do Album ogólnego i na drugi dzień po zapisie odbierze matrykułę od Rektora Królewskiego Uniwersytetu, po którą przychodząc obowiązany iest stawić się w mundurze dla młodzieży Akademickiey przepisanym.

Dla uniknienia wszelkiego zawodu, ostrzega Rada JJPP. Uczniów Uniwersytetu i zamyślaiących przybyć do niego, iż przy uznawaniu świadectw ubóstwa za legalne, ściśle przestrzegać będzie wszystkich formalno-

ści w tey mierze przepisanych, i że przeto świadectwo, w czemkolwiek tymże nieodpowiadaiące, wcale nie będzie przyiętem.

W Warszawie dnia 12 Lipca 1827 r.

Za Rektora Prezyduiącego
Dziekan Wydziału Prawa i Administracyi
Bandtkie.
Brodziński S. U.

Wyiątek z listu pisanego z Rzymu do Warszawy dnia 22 z m. przez bawiącego tam Polaka. — „Sławny Rzeźbiarz Thorwaldsen przed tygodniem wysłał do Warszawy Posąg Kopernika. — Pomnik Xięcia Józefa Poniatowskiego prawie iuż ukończony, i niezawodnie na przyszłą wiosnę do Warszawy odesłanym będzie. — Hrabina z Tyszkiewiczów Wąsowiczowa niedawno w czasie pobytu swego w tey stolicy, ciągle zwiedzała wszelkie osobliwości, a znakomici Artyści okazywali iey swe arcy-dzieła. — P. Tatarkiewicz doskonalący tu swóy piękny talent, ukończył kilka rzeźb zasługuiących na uwagę znawców i zamyśla ie przedstawić publicznie; między innemi iego dziełami iest popiersie JPani Maryi Szymanowskiey, które wkrótce do Warszawy przesłanem będzie.“

Zdanie sprawy z czynności Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego z Igo półrocza 1827 r.

(Ciąg dalszy)

III. *Losowanie Listów Zastawnych celem ich umorzenia.*

Stosownie do Art: 115 Prawa o Towarzystwie Kredytowem i §. 200 Instrukcyi, przyymowane były pod dozorem iednego z Radców Dyrekcyi, zgłoszenia się właścicieli Listów Zastawnych, celem ich losowania. Po zamknięciu xięgi na to przeznaczoney w dniu 20 Marca, okazało się, iż podano do losowania Listów Zastawnych sztuk 15,653 na summę 20,463,100 zł:, tegoż dnia zamknięto xięgi rachunkowe Dyrekcyi Główney, dla ustanowienia funduszu amortyzacyynego. Porównanie prowizyi należney posiadaczom Listów Zastawnych w terminie Czerwcowym r. b. z spodziewanym w teyże racie od Stowarzyszonych wpływem, wykazuie ilość na wykupienie Listów Zastawnych w półroczu tem przeznaczoną.

Podług wyiaśnień w poprzednim oddziale przytoczonych:

Wydano na pożyczkę Listów Zastawnych do 1 Kwietnia . . . 72,334,000
strącaiąc z tego:
a) Zwrócone przez występuiących z Towarzystwa 10,700
b) Umorzone losowaniem poprzedniego półrocza 735,699
746,399.

Pozostawało w obiegu Listów Zastawnych za . . zł: 71,587,601.
Od których prowizyia po 2 od sta wynosi zł: 1,431,752

Spodziewane wpływy w racie Czerwcowey r. b. były następuiące:

Pożyczka do dnia 1 Kwietnia udzielona wynosi . . . . . zł: 72,334,000 gr: —
Przez wystąpienie z Towarzystwa przez niektórych właścieli dóbr, iuż po opłacie raty Grudniowey r. z. zmnieyszyła się powyższa summa o . . zł: 10,751 gr: 16.

Zostaie zł: 72,323,248 gr: 14.
a) od tego po trzy od sta licząc, należy od Stowarzyszonych . . zł: 2,169,697 gr: 14

W powyższey summie ogólney pożyczki, mieszczą się summy przyznane po 1 Października r. z. to iest: po pierwszym terminie losowania . zł: 36,649,100.
Od którey strącaiąc pożyczkę daną na dobra Narodowe, za którą Skarb publiczny fundusz amortyzacyyny awansem opłacił . . zł: 23,227,200.

Zostaie pożyczki na dobra prywatne zł: 13,421,900.

b) Należna od tey pożyczki rata Grudniowa r. z. po 1 od sta gdy nie mogła weyść w przeszłem półroczu do rejestrów biernych, ani bydź korzystnie użytą przy losowaniu Listów Zastawnych, powinni ią więc właściciele dóbr wnieść w terminie Czerwcowym r. b. z procentem 2 od sta czyli , zł: 136,903 gr: 12.

c) Skarbowi publicznemu na żądaną w ogóle pożyczkę zł: 40,000,000 nie udzielono ieszcze do 1 Kwietnia r. b. zł: 14,663,400, że zaś iak to w przeszłem zdaniu sprawy wyłuszczyliśmy, JO. Xiążę Minister Przychodów i Skarbu postanowił ilość na amortyzacyią prawem przeznaczoną, od całych 40 milionów zł: zaliczać, wypada więc awansu na ratę Czerwcową r. b. . . zł: 146,634 — —

W ogóle wpływy na opłacenie prowizyi i kapitału w racie Czerwcowey przypadaiące, wynoszą zł: 2,453,234 — 26
Że zaś prowizyi iak wyżey przytoczyliśmy należy zł: 1,431,752 — —

Pozostaie na umorzenie kapitału . . . . . . zł: 1,021,482 gr: 25
Z tego odtrącić należy na resztę, za ostatni List Zastawny w r. z. wylosowany zł: 5301 — —

Zostaie ostatecznie do losowania . . . . . . zł: 1,016,181 gr: 26

Podane do losowania Listy Zastawne przenosiły tę summę, stosuiąc się więc do §. 203 Instrukcyi, zaprosiła Dyrekcyia Główna, w mieysce Komitetu właściciel Listów Zastawnych, trzech znakomitych obywateli, którym okazała xięgi swoie i wyrachowanie funduszu amortyzacyynego. W ich przytomności włożono wszystkie numera do koła, i pieczęciami zabezpieczono. W dniu 2 Kwietnia z powodu, iż w dniu 1 tegoż miesiąca święto przypadało, w przytomności tychże obywateli, odbywało się losowanie Listów Zastawnych przez wyciągnięcie z koła numerów Listów Zastawnych aż do ilości wyrównywaiącey funduszowi umorzenia. — Ostatni List Zastawny z koła wyciągnięty przenosił ten fundusz o zł: 918 gr. 4; wydanym więc został właścicielowi stósowny rewers, który w przyszłem półroczu bez losowania zaspokoiony zostanie, iak to Art: 119 prawa przepisuie. Numera Listów Zastawnych, tak do losowania podanych, iako też wylosowanych, przez pisma publiczne do wiadomości podane zostały.

IV. Wpływy funduszów na umorzenie Listów Zastawnych i Kuponów, i tychże wypłaty.

a) Wpływy:

Z ukontentowaniem Dyrekcyia Główna ma za obowiązek donieść, że rata Grudniowa r. z. z którey podług poprzedniego zdania sprawy 107,978 zł: 25 gr. zalegało, w zupełności wpłynęła. Wprawdzie Xięgi Dyrekcyi wykazuią ieszcze iako zaległe zł: 564 gr. 6 mianowicie:

z dóbr Skwary-Dąbrowe w Woiewództwie Płockiem . . . zł: Pol: 310

z dóbr Kołdowa w Woiewództwie Kaliskiem zł: Pol: 254 gr. 6

Lecz z tych dobra Skwary były ogłoszone na wydzierzawienie, w skutku czego właściciel zgłosił się z chęcią uiszczenia i gdy z dóbr tych rata bieżąca Czerwcowa iest opłaconą, zdaie się, iż poprzednia wpłynąć musiała do Kassy Dyrekcyi Szczegółowey i tylko dla nienadeyścia rapportu teyże Dyrekcyi w rachunku zaległości odpisaną bydź nie mogła.

Co do dóbr Kołdowa właściciel znayduiąc trudność odebrania Lisów Zastawnych, z powodu przeszkód hypotecznych, oświadczył chęć wystąpienia z Towarzystwa za zwykłą opłatą, rzecz więc zahacza się tylko na załatwieniu rachunkowem, aby zaległość powyższa umorzoną bydź mogła.

Wpływy z zaległości z raty Grudniowey tak wcześnie do Kassy Dyrekcyi nadeszły, iż nie znalazła się w potrzebie zaciągania pożyczki od Skarbu publicznego, i właściwemi funduszami potrafiła zaspokoić należność na Kupony i wylosowane w roku zeszłym Listy Zastawne.

Należność raty Czerwcowey r. b. wyjaśnia wykaz pod Nrem 4 dołączony. Dla zupełności rachunku, obiętemi nim bydź musiały kwoty z awansu przez Skarb publiczny wynikaiące, niemniey należność na Administracyią Art: 30 prawa naznaczona. Ogół poboru wynosi . . . . zł: 2,775,033 gr. 14

Od czego odtrącaiąc awanse Skarbu w summie złotych . . . . 391,536 gr. 6

Zostaie zł: Pol: 2,383,497 gr. 8

która to summa z dóbr Towarzystwu zastawionych w racie Czerwcowey roku bieżącego wpłynąć powinna była; rejestra biercze wcześniey ułożone i Dyrekcyiom Szczegółowym dla uskutecznienia poboru przesłane zostały.

Z powyższey summy podług ostatnich rapportów Dyrekcyi Szczegółowych zalegało w dniu 20 Lipca r. b. zł: Pol: 346,659 gr. 25. Lecz już po zamknięciu Bilansu pośpieszyli niektórzy obywatele z opłaceniem należności i wnieśli przeszło 30,000 zł: Pol: tych zaś, którzy dotąd nie uiścili się, lista imienna tu pod Nrem 5 dołączona zostaie.

Porównywaiąc powyższą zaległość, z zaległością raty Grudniowey iest ona stosunkowo wyższa. Lecz zwrócić należy uwagę, że wszyscy stowarzyszeni, którzy po 1 Października r. z. pożyczkę uzyskali, oprócz raty zwyczayney wnieść musieli, za ratę Grudniową procent amortyzacyyny z prowizyią 2 od sta, co należność od nich przypadaiącą znacznie powiększyło. Oprócz tego pobór należności Towarzystwa odbywa się w początku Czerwca, gdy interessa maiątkowe w kraiu naszym w dniu 24 tego miesiąca załatwiać się zwykły. Z tego powodu niektórzy obywatele znaleść mogą dogodność opłacaiąc Towarzystwu kary exekucyyne, za pierwsze dwa miesiące, aby inne pilnieysze interessa załatwiać mogli. Środki exekucyyne do dóbr zalegaiących, w czasie prawem przepisanym

nie wątpliwie przedsięwzięte będą, a Dyrekcyia Główna spostrzegaiąc, iż naywiększa liczba Stowarzyszonych z wszelką gorliwością stara się o zaspokoienie należności Towarzystwa, nie wątpi, iż zaległość w krótkim czasie uiszczoną zostanie, tak, iż nawet nie będzie potrzebować zasiłku od Skarbu publicznego prawem zastrzeżonego.

b) Wypłaty.

Podług Bilansu poprzedzaiącego półrocza, złożono do depozytu iako należność dla niezgłaszaiących się po wypłatę za Kupony i wylosowane Listy Zastawne drugiego półrocza r. z. . . . . zł: Pol: 619,973

z tego wypłacono w ciągu bieżącego półrocza . . . zł: Pol: 518,211

Zostaie do wypłaty zł: Pol: 101,762

Dyrekcyia Główna chcąc się z tego długu w depozycie bezużytecznie leżącego uiścić, wzywała kilkakrotnie przez pisma publiczne interessowane osoby, aby się po wypłatę zgłaszali, i przedsięwzięła stósowne środki, aby zgłaszaiący się bez żadney odwłoki po sprawdzeniu w kursie przez Radców Dyrekcyi Kuponu, lub Listu Zastawnego, należność bezpośrednio i niezwłocznie odbierali.

Dołączony pod Nrem 6 Wykaz, obeymuie rachunek wypłaty Listów Zastawnych i Kuponów z raty Czerwcowey r. b. wyłączaiąc z niego kwoty z awansu skarbowego pochodzące; rezultat iest następuiący:

Wylosowane w dniu 2 Kwietnia r. b. Listy Zastawne wynoszą zł: Pol:	1,017,100
Reszta Listu Zastawnego wylosowanego w r. zeszłym zł: Pol:	5301
Należność za Kupony raty Czerwcowey . . . . . . zł: Pol:	1,431,752
Ogół do wypłaty zł: Pol:	2,454,153
Z tego wypłacono —	1,846,199
Zostaie do wypłacenia zł: Pol:	607,954

Na należność tę posiada Dyrekcyia Główna dostateczny fundusz, tak, iż każdy zgłaszaiący się niezwłocznie zaspokoiony bydź może.

Wykupione Listy Zastawne i Kupony aż do dnia 20 Stycznia r. b. po przeyrzeniu i sprawdzeniu przez Delegowanych od Komitetu Towarzystwa i obywateli w zastępstwie Komitetu właścicieli Listów Zastawnych, zostały publicznie spalone w dniu 3 Marca r. b.

Na Listy Zastawne wylosowane a niewykupione, po złożeniu należności do depozytu, kwity depozytowe przesłane zostały Wydziałom Trybunału Hypotecznym, dla zapisania umorzenia w xiędze w Kancellaryi Ziemskiey utrzymaney.

Podobnie postąpiono będzie z wykupionemi w bieżącem półroczu Listami Zastawnemi i Kuponami, do czego Komitety Delegowanych wyznaczyć raczą.

V. Wpływy i wydatki na Administracyią.

Fundusze na umorzenie Listów Zastawnych i Kuponów nie maią żadnego związku z funduszami na Administracyią. Pierwsze oparte są na opłacie 3 od sta, co pół roku od wypożyczonego Stowarzyszonym kapitału, i na żaden inny przedmiot obrócone bydź nie mogą. Drugie pochodzą z opłaty dodatkowey, ieden grosz od złotego, który do Kassy wpływa, i o ile fundusz ten na wydatki Administracyi nie wystarcza, przychodzi w pomoc Towarzystwu Skarb publiczny Królestwa, bez pociągania do tegoż Stowarzyszonych, jak to Art: 31 Prawa wyraźnie stanowi. Z tego powodu Dyrekcyia Główna zamierzyła weyść w korrespondencyią z Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu, aby część pożyczki od Skarbu publicznego w skutek Art: 209 Prawa zaciągnięta, o ile wydatki na Administracyią

przewyższaią dotychczasowe wpływy na ten cel przeznaczone, umorzona bydź mogła.

W upłynionem półroczu wpływy na Administracyią w stosunku summy poborowey od Stowarzyszonych, łącznie z awansem od Skarbu zł: 2,453,234 gr. 15 wynoszące, licząc po iednym groszu od złotego, uczynią zł: 81,774 gr. 15, oddzielne od tego są wpływy za wygotowanie Listów Zastawnych, o których niżey mówić będziemy.

(Dalszy ciąg nastąpi.)

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł: od 11 do 13. — Pszenicy od 16 i pół do 20. — Jęczmienia od 14 do 15. — Owsa od 7 do 9. — Siana furę iednokonną od 17 do 23; parokonną od 27 do 33. — Słomy furę zwyczayną od 7 do 8.

Z Paryża d. 13 Sierpnia.

Monitor usiłuie w długim artykule usunąc obawy, które śmierć P. Canninga wznieciła. "Skoro Angliia (wyraża) w osobie P. Canninga przyięła do zaradzenia wewnętrznym swoim klęskom i do utrzymania za granicą wpływu swoiego nowy i konieczny systemat, tedy wierzyć niemożna, aby potrzeba tego systematu, który wcale nie sprzeciwia się porządkowi Europeyskiemu, zniknąć miała z mężem, który powołany był do iego uskutecznienia; przypuścić także niemożna, aby doyrzała rozwaga nie towarzyszyła przyięciu tego systematu, który za konieczny uznany został. Jeśli w Panu Canning uznaiemy utalentowanego męża, który powołany był do udoskonalenia Angielskiego systematu, który Europa zna od lat 15, tedy w takiem razie niemożna nic więcey powiedzieć na uspokoienie publicznego mniemania, iak iż Angliia należała do wszystkich prawych restauracyy, a nawet do zaszłey w r. 1823. Lecz iak sobie bądź, gdy odłożemy na bok należące się szczególniey Anglii względy, zważaiąc tylko rozciągaiący się wpływ na kray nasz, słusznie pysznić się możemy z położenia, w iakim Francyia pod prawemi swoiemi Monarchami postawioną została. Francyia, zwłaszcza w ostatnim czasie, przybrała znowu politykę Francuzką, która dozwala iey z wszelkiey zagraniczney polityki przyymować, co widzi bydź dobrem, boz obawiania się iey szkodzenia. Przymuie każdy wspaniały i spokoyny wpływ, bez przywiązania się do którego bądź wyłącznie. Tak widziano niedawno, iż w interessie handlu swoiego uchwyciła się drogi, którą się Anglia w Ameryce puściła, z zachowaniem iednak względów, iakie stosunki z Hiszpaniią iey nakazywały. Zgodna z Rossyią względem środków wstrzymania rozlewu krwi na Wschodzie; z Angliią względem utrzymania pokoiu na półwyspiu; z Austryią względem zapewnienia praw Królowey Donna Maryi i Infanta Don Miguel, utrzymała Francyia właściwy swóy bieg, podaiąc nawzaiem tem Mocarstwom swą rękę, które obiawiły iey swe zamiary. Nie wchodząc iaki wypadek w radzie N. Króla Angielskiego po śmierci pierwszego Jego Ministra nastąpi, sądziemy tylko, iż głębokie uszanowanie dla niepodległości rządów, i uczucie własney niepodległości kierować będą postanowieniami Monarchy, przyiaciela i sprzymierzeńca, którego mądrość oddawna Europa, a zwłaszcza Francyia uznaie. Celem usiłowań Anglii iest dziś, iak wszystkich kraiów bydź powinno: dobranie rozumnych i umiarkowanych mężów, dla kierowania dobrze sprawami publicznemi. Zresztą powtórne wykonanie wysokiey Królewskiey prerogatywy Monarchy Angielskiego ustali mniemanie ludu iego względem iego woli. Francyia nie obawia

się wcale wyboru Monarchy Angielskiego; wie bowiem, iż w teraźnieyszych czasach powszechną potrzebą wszystkich gabinetów iest utrzymanie pokoiu, zasadzaiącego się na szanowaniu praw prawych rządów, na utrzymaniu prawnego porządku w kraiach, wzaiemney wolności narodów i nakoniec powszechnego patryiotyzmu, z usunięciem wszelkiego tyrańskiego przywłaszczenia i przypuszczeniem tylko szlachetnego związku. „

P. Ch. Dupin ogłosił w Dzienniku Sporów składkę na wybicie na pamiątkę Canninga Medalu, na którego pierwszey stronie wyrażone ma bydź iego hasło: " Wolność obywatelska i religiyna na całym świecie„ na drugiey zaś iego popiersie z napisem: " Francuzi, w imieniu ludów, Jerzemu Canning.„ Dwa takie medale maią bydź złote, ieden dla Króla Angielskiego, drugi dla wdowy po Canningu.

Sześciu Indyianów szczepu Osage, którzy znayduią się teraz w Rouen, zabawiła szczególniey w Operze Freyshütza scena diabła.

— Dnia 14 —

Xżę Polignac i Konsul Francuzki w Alexandryi, P. Drovetti, mieli prywatne posłuchania u Króla.

Gazeta Francyi zawiera co następuie: " Pod dniem 6 b. m. piszą z Madrytu, że Rejentka Portugalska okazała wielką stałość, odrzuciła żądania ludu względem oddalonego Ministra woiennego Saldanha i woyska do porządku zwróciła. Pokoy na półwyspiu nie będzie więc przerwany, mimo twierdzenia Dziennik Goniec. „

Podpisy na medal dla Canniga przyniosły, iak Dziennik Konstytucyionista donosi, w pierwszych dwóch dniach 4000 Fr.

Z. Madrytu d. 2 Sierpnia.

Goniec, którego odiazd do Rzymu od kilku dni zapowiadano, dopiero dnia 31 Lipca w wieczór odiechał. Od Oyca Sgo nadeyść miał list drugi.

Przeciw wyrokom Junty oczyszczenia zachodzą do rządu niezliczone skargi.

Wydział spraw zagranicznych pracuie nad handlowym traktatem z Portą Ottomańską.

Z Lizbony d. 1 Sierpnia.

Spokoyność została tu zupełnie przez przedsięwzięte dzielne środki do rozpędzenia skupień ludu przywrócona, co winniśmy stałości Rejentki i krokom nowego Ministra woiennego da Ponte, który nawrócił do posłuszeństwa pułki 1. i 4. Chociaż w osadzie tuteyszeyszey przywrócona została karność, Rejentka żądać iednak miała szwadrowanu Angielskich ułanów na swoią straż w Caldas.

Gazeta pod napisem: *Portuguez* czyni nad ostatniemi zayściami następuiącą uwagę: Szanuiemy zaprowadzone przez konstytucyią władze, ale lepiey byłoby, gdyby starano się umysły przekonać, niżeli zwyciężać.

Z Bruxelli d. 13 Sierpnia.

N. Królowa tak dalece iuż wyzdrowiała na złamanie żebra, że może z łóżka wstawać.

Zaraz po zamianie zatwierdzeń zawartego z Stolicą S. Konkordatu mianowany bydź ma teraźnieyszy Nuncyusz Papiezki przy Dworze Bawarskim, Arcybiskup Tyru Hr. Mercy d' Argenteau, Biskupem Gandawy.

Wiadomość o śmierci P. Canninga przywiózł tu w 6 3/4 godziny goniec z Kale, zrządziła powszechny smutek.

W tych dniach przebiegło znowu tędy kilka gońców.

DODATEK DO Nro 69 GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 29 SIERPNIA 1827 ROKU WE SRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Raumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° r.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Sierp:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 890	+ 12. 9	77	Połn: Za: słaby	Pochmurno	
12	„ 3, 368	+ 18. 5	63	Zachodni słaby	Chmury	
25. 3	„ 3, 107	+ 16. 3	65	„ średni	Pochmurno	Deszcz.
9	„ 3, 260	+ 10. 8	86	żaden	Pogoda z Chmur:	
7	27 3, 541	+ 11. 6	86	żaden	Pochmurno	Deszcz.
26. 12	„ 3, 520	+ 18. 1	69	Połud: Ws: słaby	„	
3	„ 3, 198	+ 17. 2	69	„ średni	Chmury	
9	„ 3, 252	+ 12. 2	85	„ słaby	Pogoda z Chmur:	
7	27 2, 858	+ 10. 8	84	Połud: Ws: słaby	Pochmurno	
27. 12	„ 2, 846	+ 15. 8	73	Wschodni średni	„	Deszcz.
3	„ 2, 913	+ 15. 5	75	„ „	„	
9	„ 2, 973	+ 11. 6	85	„ „	Pogoda z Chmur:	

J. Sterzkowski, Z. A. O.

— *Z Krakowa.* —

Między używaiącemi Wòd Karlsbadskich w bieżącym roku był także ziomek nasz JW. Ajgner Budowniczy ieneralny Królestwa Polskiego. Za polepszeniem zdrowia zamyśla udać się do Włoch, a to w celu dokończenia i wydania Dzieł swoich budowniczych w ięzyku oycżystym. — Nieprzeliczona liczba pomników archtektonicznych w kilkudziesiątletnim zawodzie tak w kraiu iak i za granicą wykonanych, nie tylko głośnym imie iego uczyniły, ale nawet szacunek pierwszych Osób i pamięć sameyże Władzy Rządowey ziednały mu. W liczbie celnieyszych budowli znana: Sybilla, Kościół i Pałac w Puławach; niezròwnana w stylu wielkim, a zarazem poiedynczym Mennica dzisieysza w Warszawie, nadto czoło z przyległościami Kościoła Ber-

nardynów Świątynia Alexandra, Wielkie Obserwatoryum i mnóstwo upięknień, które w latach ostatnich stolicę Królestwa w równi pierwszych miast w Europie postawiły. — Pomniki te obok posiadanych w wysokim stopniu wiadomości teorytycznych i czystym guście, są rękoymią ważności pism obiecywanych tyle dla literatury naszey ważnych, których wydaniem na ziemi klassyczney zaiąć się przedsiębierze.

W czasach ostatnich bawił Szanowny Mąż ten w Krakowie, a mimo nadwątlone zdrowie z pożytkiem zatrudniony, udarował Zwierzchność mieyscową planem poprawy starożytney Bramy Floryańską zwaney; co większa troskliwy o zachowanie iednego z nayważnieyszych zabytków budowniczych, pamięć Kazimierza Wielkiego uwieczniaiących; wykonał w stylu wzorowym i wspaniałym okazały Plan restauracyi Sukiennic. Portyki z czterech stron o poszóstnych kolumnach z czelnikami, równie do ozdoby iak wygody służą. Dół, halla dawna ze sklepami zaymuie, bo zdaniem Znawcy, iako ważny i poszanowania godny i trwałey budowy zabytek, w niczem zmianie ulegać nie może; wniyścia do sklepów w około plac wielki, forum, ułatwia. Sciany górne tego pięknego gmachu poniekąd przerobione, procz ogólnego wspaniałego widoku zapowiadaią potrzebną kommunikacyią, gabinety, salony i dwie pyszne miary wielkiey, słupowaniem ozdobione Sale. — Plan ten iak widziemy obeymuie nie tylko proiekt, któren w Pszczółce Krakowskiey (1821 r.) czytaliśmy, ale co większa przekonywa zarazem o ważności Sukiennic, ich użytku, łatwości upięknienia i wspaniałości gmachu obiecywanego; bez wielkich nakładów.

Z Rzymu d. 3 Sierpnia.

P. Bunsen sprawuiący od 1823 roku interessa Pruskie przy Stolicy S. miał zaszczyt złożyć Oycu S. list wierzytelny iako Minister rezyduiący.

Wychodzący w Rzymie Dziennik Diario di Roma pisze, iż na początku roku 1825 było w 27 dyecezyach Morei 700,000 dusz ludności. 12sta część gruntów należy do rządu. Dochody Morei wynosiły na ówczas 5 millionów franków. Północna zaś Grecyia, podzielona na 26 dyecezyy miała 1825 roku 800,000 dusz ludności; dochody iednak wynosiły tylko 3 milliony franków, a to z przyczyny klęsk woiennych. Archipelag i reszta Grecyi maią 300,000 mieszkańców, którzy do skarbu płacą million franków. Dług narodowy Grecki wynosił wtedy 25 millionów franków.

Z Londynu d. 12 Sierpnia.

Mówią, iż Ministerstwo po P. Canning ofiarowane było Margr. Landsdowne, lecz go nieprzyiął, sądząc iż na teraźnieyszym urzędzie użytecznieyszym iest kraiowi. Urządzenia tyczące się gabinetu trzymane są w sekrecie poki zupełnie nie będą ukończone. — Gazeta *Morning-Herald* proponuie, aby PP. Eldon, Peel i Wellingtona powołać do Ministerium.

Gazeta *Times* wyraża, iż oddalony woienny Minister Portugalski Saldanha nie posiadą ani wielkich talentów, ani należytey przezorności, lecz całą iego zasługą iest, że umiał dobrze się z woyskiem obchodzić i rozszerzać konstytucyynego ducha pomiędzy ludem Portugalskim. Oddalenie iego niebędzie zatem Cesarzowi Don Pedro przyiemne, który chce do Portugalii przybydź i uzupełnić dzieło swoie.

Niemniey iak 22 parowych statków stało w poniedziałek rano w zatoce Glasgowa, co dowodzi iak dalece pomnożyła się liczba parowych statków w Szkocyi.

List z Porsmutu pod dniem 4 Sierpnia donosi: " We Wtorek przybył tu z pod Afrykańskich brzegów przewozowy statek Orestes z Ajentem Garrat; opuścił Sierra Leone dnia 29 Marca, Cap Coast dnia 24 Kwietnia, Akrę dnia 26 Kwietnia, Ascension dnia 8 Czerwca. Z Sierra Leone mieliśmy iuż późnieysze doniesienia, ale nie od brzegów pod wiatrem. Woyska były tam zdrowe. Zamiarem było odciągnąć z wszystkich posad nad brzegiem Europeyskie woyska i powierzyć ich obronę kraiowcom pod Europeyskiemi officerami. Biały lud stanąć ma na wyspie Fernando Po w odnodze Biafra. Swiatły kupiec, który służył iako ochotnik w wszystkich naszych potyczkach z Aschantami, donosi, iż rzeczy w owym kraiu nie są ieszcze rozstrzygnione i dotąd nic nadeszło żadne bezpośrednie przyiacielskie poselstwo z Aschantu, chociaż wiemy, iż pragną odnowić handel z naszem nadbrzeżem. Handel niewolnikami prowadzony iest z ponowioną czynnością i bardziey niż dawniey, gdyż ościenni Kapitani Aschantu staraią się utrzymywać Aschantow w kraiu swoim, aby nie przywłaszczyli sobie monopolium tego ohydnego handlu. Innego rodzaiu wypadek przeciął zupełnie zamienny handel z Aschantami żelaznych, metalowych towarów i kotonów za złoty proszek i kość słoniową, i dopóki trwać będzie handel niewolnikami myśleć niemożna o zmianie rzeczy, ponieważ przybywaiące po niewolników okręty przywożą im wszelkiego rodzaiu towary. Susza trwała kilka miesięcy na owych brzegach, i wiele dokuczyła kraiowcom; rzadko gdzie widzieć można było iaki krzew, a po wodę musiano o 3 do 4 mil chodzić. Okręt Orestes zabrał z nadbrzeżów do 100 inwalidów woyskowych, którzy aż do iednego zdrowi przybyli. "

Z Marselii d. 1 Sierpnia.

Przybyły w tey chwili z Alexandryi konwoy przywiózł wiadomość, iż Lord Cochrane pokazał się wprawdzie z swoią eskadrą i kilkunastu palnemi statkami przed tym portem, ale udało mu się tylko ieden bryg Baszy spalić. Ostatni rozkazał zaraz swey flocie na morze wpłynąć, poczem oddalił się Cochrane. — Słychać, iż flotty sprzymierzonych Mocarstw połączą się dnia 15 Września pod Milo.

Od granic Tureckich d. 10 Sierpnia.

Z wielką ciekawością oczekiwana iest pierwsza poczta z Stambułu, ponieważ przez nią dowiedzieć się będzie można, iakie na Porcie zrobiły wrażenie udanie się na Archipelag flotty Rossyyskiey i ogłoszony traktat, zawarty między Angliią, Rossyią i Francyią. Ile wnieść z ostatnich doniesień można (wyraża Gazeta powszechna) sprzeciwi się Porta postanowieniu Mocarstw sprzymierzonych, i zachodzi nawet obawa, aby narodowa niechęć Moslemismu nie wybuchnęła z tey okazyi.

Tatarzy z Seres w Macedonii przywieźli do Zemlina wiadomość, że przez tameczne okolice przechodzi nowo urządzony korpus woyska, dla wsparcia Seraskiera do przytłumienia rokoszu Greków. W całem Ottomańskiem państwie podwoione są uzbraiania dla prędkiego dopięcia tego celu.

Z Tryiestu piszą pod dniem 3 Sierpnia, iż przez przybyły tam w 24 dniach z Patrasu okręt nadeszło doniesienie, że flotta Turecka dnia 12 Lipca opuściła ten port udaiąc się do Modon, gdzie oczekiwać będzie na flottę Egipską. Do Patrassu przybyło 2000 mułów z Albanii.

LOTERYA DEWIZOWA

u Synów Daniela Coith w Wiedniu na

DOBRA RUKENSZTEIN z przyległościami w Karnioli lub w razie onych odstąpienia ZR. 200,000 w W. W. w gotowiźnie, iako pierwszy głowny trefer.

NOWO WYBUDOWANY WIELKI DOM w Wiedniu pod L. 84 lub ZR. 60,000 w W. W. iako drugi głowny trefer.

PIĘKNY FOLWARK AICHBERG przy Stokerau lub ZR. 50,000 w W. W. iako trzeci głowny trefer.

PIĘKNA KOLLEKCYA OBRAZOW, rożne kosztowności, i bardzo piękny Serwis porcellanowy z fabryki Severs lub ZR. 15,000 w W. W. iako czwarty głowny trefer.

Losy tey Loteryi podzielone są na dwie Dewizy:

APOLLO z wyposarzeniem wyłącznem dla siebie summą ZR. 112,396 w W. W. zawieraiącą 86,000 Numerów od 1 do 86,000, z ktorych każdy drugi los trefera pieniężnego zrobić musi w tym przypadku, kiedy dwa losy z tey dewizy ieden kończący Nrem parzy tym drugi nie parzystym zakupione będą. Oprocz tego, losy dewizy Apollo graią na wszystkie powyższe dobra i pieniężne trefery tey rownie iak i dewizie

VENUS łącznie przeznaczone.

Do dewizy Apollo przywiązane są 6000 zielonych losow bezpłatnych, z ktorych przy zakupieniu 10 losow czerwonych przydany będzie ieden, maiący każdy wyznaczoną osobno dla siebie wygraną w gotowiźnie, graiąc oprocz tego na dobra i wszelkie trefery pieniężne.

Do dewizy Venus przywiązane są 2000 żołtych losow bezpłatnych, z ktorych po wyprzedaniu zielonych, dodawany będzie ieden na 10 czerwonych, ktore to żołte losy maią rownie swoie własne wyposarzenie w pieniądzach, graiąc oprocz tego na dobra i wszystkie trefery pieniężne, z wyłączeniem iednak tych treferow pieniężnych, ktore szczegolnie dla losow dewizy Apollo są przeznaczone, iak wyżey.

Planu obszernego i losow do tey loteryi dostać można w handlu M. Wentzla przy głownym rynku pod L. 18.

Dnia 27 i 28 *Sierpnia* 1827 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	12	15	12	—	10	—	9	—
— Żyta	10	—	9	15	9	—	8	15
— Jęczmienia	9	10	8	6	7	15	7	—
— Grochu	12	—	11	15	11	—	—	—
— Owsa	5	—	4	24	—	—	—	—
— Jagieł	18	—	17	—	16	—	—	—
— Rzepaku	22	—	21	—	19	—	18	—

LOTERYIA KRAIOWA.

W 257 Ciągnieniu dnia 29go Sierpnia r. 1827 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

57. 9. 85. 61. 66.

Przyszłe 258 Ciągnienie dnia 5go Września 1827 r. przypada.

DONIESIENIE.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, że z Rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 7 Sierpnia r. b. do Nru 3743 wydanego, w dniu 3 Września r. b. w godzinach przedpołudniowych w Biórach Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu, odbędzie się licytacyia publiczna sprzedaży drzewa opałowego dębowego Siąg 27 w lesie Wyciązkim w odległości mil dwóch od Krakowa znayduiącego się; licytacyia ta zacznie się od kwoty złp. 270 przez Senat Rządzący determinowaney. Chęć maiący licytować winni będą przed zaczęciem licytacyi złożyć na Vadium dziesiątą część kwoty do licytacyi zaczęcia przeznaczoney, to iest złp. 27. O dalszych Warunkach tey licytacyi, każdego czasu w Biórach Wydziału Dochodów Publicznych dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 20 Sierpnia 1827 r. *Wasserrab.*

Godomski, Sekr. Wydz.